

Viðmerking

Havnin fyrst oljuhavn – síðan flogvöll...

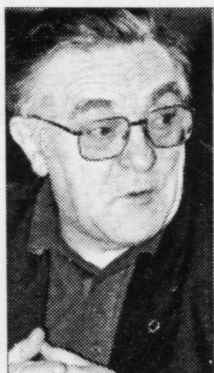
Nú tað nærkast, um tað veruliga verður nøkur oljuhavn her á landi, harðnar stríðið um, hvør og hvørjar skulu fáa loyvi at byggja oljustøðir.

Skal tað verða soleiðis, sum tað hevur verið nú í nógv ár, at eisini henda komandi vinnan skal sentraliserast til miðstaðarøkið, so verður endin tann, at allar Føroyar verða á miðstaðar-økinum. Útjaðarin verður spakuliga at doyggja út. Tað eru trupulleikar nú, tað verða stórir trupulleikar, um ikki verður farið varliga við hesari komandi stórvinnu.

At politikarar í Tórshavn eru á gosi, kom týðuliga fram, tá tað kom í ljósmála, at møguleikin var fyrri at Suðuroy kundi fáa stóran part av hesi vinnu og at ætlanin er, at tað verður lögð ein støð á Drelnesi, verður hugt at viðurskiftun-um í sambandi við veður og vind, so er Trongsivágss-fjørður uttan iva tann besti her á landi.

Tá hetta danska felagið vísti áhuga fyrri hesum, vórðu býráðslimir í Havn beinanvegin á gosi og søgdu, at tað var skeið, at A. P. Møller fær fótin fastan her á landi. Løgið at hesir dansku pengar skulu óróga føroyska samfelagið. Orsøkin er helst ikki, at tað eru danskir pengar, men heldur tað, at ætlaði tiltakið verður lagt í Suðuroy. Viðvíkjandi A. P. Møller og hansara virksemin, so eru tað nógvir føroyingar, sum ígjøgnum árinu hava verið og eru í vinnu hjá hesari fyrirkøpu, eisini borgarar í Tórshavnar kommunu. Tá talan er um útlendskan pening í føroyskum fyrirkøpum, so er tað eingin loyna, at nærum øll vinna her á landi hevur útlendskan kapital.

Hyggja vit at alivinnuni, sum skuldi vera føroysk burturav og harvið grundarlagið undir tí føroyska búskapinum, so hava norðmenn keypt seg inn og yvirtikið fleiri brúk, og helst verða tað enn fleiri, sum fara sama vegin. Tað tykist, at alt er í lagi, bert peningurin ikki er danskur, tó sjálvt verandi sjálfstýris-samganga hevur sannað, »at gott er góðan hava undir herðum, var nú loysing sóta

vit á berum».

Viðvíkjandi tí ætlaðu støði í Havn, har sagt verður, at tað er føroyskur kapitalur, er tað nú tað, so vilt eg havi fingið við, so er tað ein ensk fyrirkøpa, sum er við í ætlaðu byggingini á Sundi, og tað er sjálvandi í lagi, bara tað ikki er danskt, men tað er nú ikki tað, sum er danskt, sum verður kastað burtur aftur av býráðnum í Tórshavn.

Tann blokkur av peningi, sum nú í nógv ár hevur verið tryggileikin hjá okkum, sum er upp á eina milliard, og sum verandi sjálfstýrissamganga við tryggjandi okkara samfelag er tryggjað okkara samfelag nøkur ár fram, tann blokkur, tann milliardin, fellur niður í Tórshavn, og kann helst ikki verða fyrirtætt, tað eru uttan at navngjeva nógvir danskar fyrirkøpur og stovnar, sum leggja nakrar skattakrónur eftir seg.

Tað er greitt, at tað verður ein politiskur spurningur, og við hesari loysingarsamgongu verður tað ein stóruspurningur um, hvussu leikur fer fram, hvar ein støð til oljvinnuna verður lögð er av avgerandi týðningi. Eg eri bangin fyrri, at við verandi samgongu eru vit og suðurvestur tiltakið illa fyrri.

Landstýrismaðurin í vinnumálum bleiv settur fyrri at styrkja Tórshavn. Aftan á at hann, eins og tað stendur í Halgu bók um brøðurnar, sum vóru ósámdir og tann eini bað um at fáa sín part, tað fekk hann og hann brúkti hann eisini, tá arvirin var oyddur, valdi hann at venda aftur og væl

Norðurlendsk narko- mentan til viðgerðar í Læraraskúlahøllini

Kriminalitetur var eitt av høvuðsmálunum, tá evropakommiserurin Anita Gradin svaraði spurningum frá norðurlandaráðslimum í Læraraskúlahøllini hósdegan.

Niclas Johannesen

Økt sála av børnum og kvinnum úr eysturveropa, nýggj ecstasy-mentan, framhaldandi demokratiskt undirskot í ES, og minkandi eftirlit um landamørk, vóru nøkur av evnunum, sum Anita Gradin skuldi svara upp á í einari fullsettari Lærarahøll mikudagin.

Umboð úr øllum Norðurlondum vóru á fundinum, har svenski ES-kommiserurin var bjóaður sum gestur.

Ein av spurningunum snúði seg um nýggja trælahandilin úr eystri. Ein kvinnuligur lutakari vildi hava at vita, hvussu ES ætlar at takla ólógliga innflutningin av kvinnum og eisini børnum úr Eysturveropa, sum hevur tikið dik á seg, síðani múrararnir fullu.

Anita Gradin gav viðhald og segði, at kanningar av fakta vístu, at ein millión kvinnur og børn á hvørjum ári verða seld — á ein ella annan hátt — til Vesturheimin. Summar kvinnur verða giftar burtur, og í øðrum førum er talan um pædofilar felagsskapir, ið smugla og selja børn. Anita Gradin hevði ikki nakað greitt svar upp á, hvussu hesin trupulleikin skuldi loysast, men hon vísti á, at tað var í ES-hópi at stórpatur av fakta var kominn fram — seitt nú gjøgnum Global Alliance. Samstundis vísti hon á, at hetta við sálu av kvinnum og børnum eisini var ein spurningur um, hvussu kriminalitetur verður uppfataður í samfelagnum. Her helt Anita Gradin at gamli hugburðurin í sambandi við kriminalitet ikki røkkur nógv langt, tá tað snýr seg um henda nýggja og óhugnaliga handilin við menniskjum úr Eysturveropa — fyrst og fremst kvinnum og børnum.

Anita Gradin, ES-kommiserur, var gestur á Norðurlandaráðsfundinum í Læraraskúlahøllini hósdegan.

Í sama viðfangi var narkokriminalitetur eisini á skránni. Fleiri spurningar vóru úr salinum, og her segði Anita Gradin, at brúk var fyrri einari nýggjari narko-ætlan, og hana hevur ES longu sett í verk. ES-kommiserurin vísti á, at ein nýggj ecstasy-mentan hevur tikið seg upp, og hon dró eina beinleiðis linju til 68'ara ættarliðið, tá bláoygd narkoinntøku gjørdist vanlig á hjá mongum. Sama er galdandi í dag við sokallaðu ecstasy-tablettunum. Ungfólk fáa fatur á teimum á diskotekum, og talan er um fólk, sum annars ikki líða sosiala neyð.

Onki eftirlit við landamørk
Danski fólkatingslimurin

Í hesum sambandi hava at vita, hvussu tað ber til, at ES júst í hesum døgum hevur tikið av tað, ið hann kallaði eitt "væsentligt kontrolpunkt" — nevnliga eftirlitið millum landamørk. Nú kunnu fólk eitt nú koyra úr Danmark til Týsklands uttan at verða steðgaði við markið. Dansk fólkatingslimurin hevði ilt við at síggja, hvussu hetta skuldi bota um stríðið móti narkokriminaliteti.

Anita Gradin vísti á, at í staðin fyrri eftirlit við markinum vera aðrar rannsaknir gjørdar. Londini arbeiða tættari saman, og hon tók sum dømi avdúkingarnar av einum sigarett brotsmanna-liði, sum nýliga varð avdúkað. Uttan tætt samstarv millum lögregluðini í ES-

londunum hevði hetta ikki borið til.

Eisini var spurningurin um manglandi parlamentarisk demokrati fleiri ferðir nevnt, tá tað snúði seg um avtøku av fleiri nationalum eftirlitspostum, ið eru avloystir av meira miðsavnaðum eftirlitsliðum undir ES umsiting.

Anita Gradin meinti, at fleiri institutiónir skulu fáast upp at standa soleiðis, at spurningurin um demokrati fær hægri prioritet.

— Vit hava brúk fyrri einum orðaskifti um hetta, segði hon m.a. í Læraraskúlahøllini hósdegan.

Norðurlandaráðsfundurin endaði fríggjadagin.

varð hann móttikin, varð klæddur í skrud og eisini verður sagt okkum, at fitikálurin varð dripin til veitsluhaldið. Nakað tað sama hava vit dómi um viðvíkjandi landstýrismanninum í vinnumálum, sum fór úr Fólkalokkinum í Sambandsflokkinn, men vendi við aftur og bleiv settur høgt. Sambært Dagblaðnum er hansara uppgáva at verja Havnina, og í hesum

føri verða oljan og flogvøllurin á Glyvursnesi næsta stigið.

Við tí umboðan, sum útjaðarin hevur í verandi samgongu, sum er bygd upp um Tórshavn og Klaksvík, verður tað meira enn torført at fremja nakað, uttan at gera brúk av teimum kreftum, sum útjaðarin ræður yvir innan verandi samgongu. Tá á stendur fáa vit prógv fyrri, hvussu lögtings-

limir fara at roynast.

Mín tilráðing til Vág og Tvøroyri og suðurvesturtiltakið skal verða: Leggið allar kreftir saman. Standa vit saman, vinna vit á mál. Hetta viðvíkjandi hesum viðurskiftum kann verða lagnuløtan fyrri okkara tilveru og fyrri framtíðina hjá teimum, sum skulu búleikast her.

Eitt er mær púra greitt, at næsta stigið, um støðin

verður lögð á Sundi, verður flogvøllurin á Glyvursnesi.

Teir hava brúkt nógvir pengar uppá hesa ætlan, hon liggur klár.

Suðuroy og Vágar hava tvey umboð í verandi samgongu — teirra leiklutur verður avgerandi.

Sverre Midjord